

Even naar de reclame en daarna vlug weer terug

DE STORMMAGTIGE START VAN
COMMERCIELE TV IN NEDERLAND

De politiek – premier Ruud Lubbers voorop – was fel tegen; commerciële tv zou de democratie ondermijnen. Vliegtuigen zouden neerstorten door de straling. Toch kwam het er: televisie met reclame voor- na én tijdens programma's. Andries de Jong blikte met sterren van toen terug op de begindagen van de commerciële tv. Tekst Andries de Jong

Elco Brinkman, hier met Joop van den Ende: 'Vliegtuigen zouden uit de lucht kunnen vallen en het telefoonverkeer zou eruit kunnen knallen. Absurd? Ja, dat zeg je nú.'

■ Echt geen flauw idee waar ze het over hebben bij de koffieautomaat? Met de RTL XL-app kun je anno 2016 op je gemak de aflevering van gister terugkijken waar iedereen vandaag over praat. Wel moet je eerst één of meerdere advertentiefilmpjes ondergaan, maar hé: je weet niet beter dan dat tv-kijken en commercials onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

27 jaar geleden was dat wel anders. Dat de zogenaamd Luxemburgse zender RTL Véronique in 1989 startte met commerciële televisie in Nederland was niet alleen onderwerp van politieke en maatschappelijke discussie, maar ook simpelweg spannend en behoorlijk baanbrekend. Reclamespotjes op tv waren niet echt nieuw in 1989. De STER zendt al sinds mensenheugenis commercials uit op de publieke omroep. De in 1965 opgerichte Stichting Ether Reclame trakteert de kijker in de jaren zestig en zeventig voor en na het *NOS Journaal* op blokjes reclame, vanaf 1974 vrolijk opgeleukt met de malle fratsen van Loeki de Leeuw. De opbrengsten moeten de kosten van de staatstelevisie verzachten.

Eind jaren tachtig mogen er ook zogenaamde 'zwevende reclameblokken' worden vertoond; series spotjes die niet per se rondom een nieuwsuitzending te

zien zijn, maar bijvoorbeeld als scheiding tussen twee tv-programma's worden gebruikt. Die van Petje Pitamientje bijvoorbeeld, die in 1984 Calvé pinda-kaas 'gewoon lekker' vindt. Of reclames met slogans als 'Geen bommetje' en 'Even Apeldoorn bellen'. Pas vanaf 1991 is er ook reclame op zondag toegestaan.

BEDREIGING VOOR DE DEMOCRATIE

We zijn in ons piepkleine kijkbuiswereldje dus wel het één en ander gewend op het gebied van subtiel dwingende koopfilmpjes, als RTL Véronique ons eind jaren tachtig in verlegenheid brengt met de eerste commerciële zender. In verlegenheid? Jazeker, want het lanceren van een zelfstandige zender die haar eigen opbrengsten genereert uit reclame, heeft in die tijd nogal wat voeten in de ether. Neem bijvoorbeeld het volslagen mislukte initiatief van Joop van den Ende, de doortastende mediaondernemer die met het oprichten van TV10 de eerste commerciële tv op de vaderlandse buis probeert te brengen. Een groot aantal sterren, onder wie Jos Brink, Ron Brandsteder en Koos Postema, raakt enthousiast door de ambities van de mediamagnaat en laat zich voor grote geldbedragen voor langere tijd vastleggen.

Met als doel om in oktober 1989 te starten met uitzenden, laat Van den Ende tientallen afleveringen van uiteenlopende programma's opnemen, steeds met nadrukkelijk aanwezige jingles en logo's van TV10. En dan komt de deksel op de neus: commerciële televisiestations zijn in die tijd in ons land niet toegestaan. Daar waar Van den Ende uitgaat van toestemming vanuit de politiek, krijgt hij een uitdrukkelijk verbod tot uitzenden. Als reden wordt gegeven dat commerciële tv een bedreiging kan vormen voor onze democratie; mensen zouden zich een beter beeld van de werkelijkheid kunnen vormen als dat zonder winstoogmerk gebeurt. Wat Van den Ende ook probeert, hij krijgt de sterrenzender TV10 niet van de grond. Zijn twintig gecontracteerde sterren zitten werkloos thuis voor de buis. Een ander initiatief, het RTL Véronique van onder andere Veronica en Lex Harding, vindt wel een manier om commerciële tv de Hollandse huiskamers in te krijgen. Omdat niet vanaf Nederlands grondgebied mag worden uitgezonden, bedenkt men heel creatief een zogenaamde U-bochtconstructie. Door de Luxemburgse zender RTL te gebruiken, kan Véronique niet als Nederlandse zender worden beschouwd. Met de

buitenlandse uitzendlicenties omzeilen ze de mediawet en kan vanaf oktober 1989 worden gestart met uitzenden via de kabel. Na één televisieseizoen als RTL Véronique, verandert de naam in september 1990 in RTL4. Halverwege dat eerste uitzendjaar stalt Van den Ende een flink aantal sterren die bij zijn TV10 onder contract staan bij RTL. Dat komt de kijkcijfers van de zender – die het tot dan toe moeilijk heeft – behoorlijk ten goede.

ABSOLUTE NO-GO

Bij het oprichten van TV10 vertrouwt Joop van den Ende erop dat Elco Brinkman, destijds de jonge minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, uiteindelijk wel toestemming zal geven. Brinkman staat niet onwelwillend tegenover commerciële televisie, want hij heeft dan al de moderne mening dat er naast het publieke bestel best ruimte is voor een commerciële tegenhanger. Geluiden dat de democratie zou worden aangetast, wuift Brinkman weg onder het mom van 'dan zapt u naar een ander kanaal' en 'er zit ook een uitknop op uw tv'. Hoewel er veel politieke twijfel en dus allerminst zekerheid is, gaat Van den Ende vol enthousiasme los met het werven van sterren en het opnemen van uitzendingen. Hij ziet daarbij over het hoofd dat de partij van Brinkman, het CDA, fel gekant is tegen commerciële tv. Minister-president Ruud Lubbers laat Brinkman met een officiële brief weten dat commerciële televisie op Nederlands grondgebied een absolute no-go is. En dus is Brinkman de bringer van het slechte nieuws.

'Daar heb ik me destijds heel populair mee gemaakt, maar niet heus,' zegt de nu 68-jarige Brinkman. 'Zowel tijdens Kabinet Lubbers I als Lubbers II was er in de coalitie van VVD en CDA eensgezindheid over de mogelijkheden om ruimte te geven voor een commerciële zender. Dat moest wel op gecoördineerde, geordende wijze gebeuren omdat de regering wildgroei en allerlei kleinere initiatieven – die we in het landschap van nieuwe media nu volstrekt normaal vinden – wilde voorkomen. Qua techniek stond het uitzenden via een veelheid aan omroepen en kanalen allemaal nog in de kinderschoenen. De PTT, het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en Schiphol waren zelfs bang dat het luchtverkeer zou worden verstoord! Vliegtuigen zouden uit de lucht kunnen vallen en het telefoonverkeer zou eruit kunnen

knallen. Absurd? Ja, dat zeg je nú. Maar realiseer je je wel dat we nog maar sinds kort onze laptop of tablet aan mogen zetten in het vliegtuig? Er waren eind jaren tachtig wel degelijk technologische bergen te beklimmen.' De huidige fractievoorzitter van het CDA in de Eerste Kamer geeft aan in het voortraject van TV10 meerdere goede gesprekken met Joop van den Ende te hebben gehad. 'Maar het duurde de verschillende initiatiefnemers allemaal te lang. Ik heb zelfs op verzoek van Freddy Heineken en Silvio Berlusconi ook gesprekken gevoerd; zij wilden op een andere manier commerciële kanalen opzetten. Het kwam er allemaal niet van vanwege de politiek-ideologische muur waar ze tegenaan liepen; er was te veel verdeeldheid bij de VVD en het CDA over de wijze van het toestaan van commerciële televisie. Je wilt niet weten hoeveel er vanuit Hilversum aan mijn kop is gezeurd, hoeveel frustratie er was en hoeveel rechtszaken we voorbij hebben zien komen. Of ik zelf naar de programma's keek toen RTL Véronique door een handige buitenlandconstructie op de Nederlandse tv verscheen? Ik had weinig tijd om tv te kijken, maar je moet wel weten waar je over praat. En dus heb ik de shows van coryfeeën als Sandra Reemer, Hans van der Togt en Henkny Huisman heus wel gezien destijds.' **R**

COMMERCIEËLE FEITJES

- Commerciële televisie begon in Nederland in 1989 met de oprichting van TV10 door Joop van den Ende.
- TV10 kreeg echter geen toestemming van minister Brinkman om op de Nederlandse kabel te verschijnen.
- RTL Véronique, dat een Luxemburgse zender was, kon niet geweigerd worden en begon haar eerste uitzending op 2 oktober 1989.
- Opvolger RTL 4 (Radio Télévision Luxembourg 4) is een commerciële Nederlandstalige Luxemburgse tv-zender die sinds 1989 in Nederland uitzendt.
- Een commerciële omroep mag in Nederland jaarlijks maximaal 20% van de totale zendtijd aan reclame besteden en maximaal 12 minuten per uur.
- RTL 4 valt onder RTL Nederland (voorheen de RTL/de Holland Media Groep), samen met RTL 5, RTL 7, RTL 8 en RTLZ.
- RTL 4 is na NPO1 al jaren de best bekende zender van Nederland.

Van commerciële hond tot gebeten hond

■ Eén van de presentatoren uit de sterrenstal van Joop van den Ende die het helemaal zou gaan maken bij TV10 is Henny Huisman (65). 'Van den Ende haalde me weg bij de KRO en bood me een miljoenencontract aan. We gingen meteen los met het opnemen van de *Mini-playbackshow*; dat zou mijn eerste programma op de commerciële tv worden. Wat je natuurlijk doet bij een nieuwe zender, is die promoten waar het maar kan. Te pas en te onpas riep ik *Welkom bij TV10* en *Wat leuk dat u ook TV10 kijkt*. Zelfs op de achterkant van de jurykaartjes stond de naam van de zender. Toen duidelijk

'Mijn schoonvader dacht dat weerman John Bernard bij zonnig weer regen zou voorspellen zodat er meer regenbanden zouden worden verkocht'

werd dat het hele verhaal niet doorging, zaten we met allemaal opgenomen uitzendingen. Die zijn na een hoop bewerken, snijden, blurren en wegpiepen – want overal moesten verwijzingen naar zendernaam TV10 verwijderd worden – uiteindelijk naar de TROS gegaan. Die omroep heeft daar toen geweldig mee gescoord, er keken miljoenen mensen naar. Toen duidelijk werd dat RTL Véronique wél ging uitzenden, was de bezorgdheid van het Nederlandse volk best groot. Men dacht te worden doodgegooid en overspoeld met reclame. Ik zal de reactie van mijn schoonvader nooit vergeten. Hij dacht

dat weerman John Bernard bij zonnig weer regen zou voorspellen zodat er meer regenbanden zouden worden verkocht door een adverterende bandenfabrikant. Mensen graptten dat ze om 19.30 afstemden op het *RTL Nieuws* en daarna om 20.00 bij het *NOS Journaal* gingen kijken of het wel echt waar was. Dat sfeertje hing er om de eerste commerciële televisiezender heen. De presentatoren van het eerste uur werden gezien als grote geldwolven die bakken geld binnen harkten. We werden uitgemaakt voor commerciële honden. Samen met André van Duin en Ron Brandsteder hoorde ik tot de top-drie van best verdienende presentatoren, misschien dat anderen daarom minder hebben meegekregen van de aanvankelijke kritiek. Mijn eerste programma dat wél werd uitgezonden op de commerciële omroep, was de *Zet 'm Op 4-Show*. De kijkers hadden RTL4 soms op de gekste kanalen staan, op 32 of zoiets. We wilden de zender gemakkelijker vindbaar maken door te stimuleren om RTL4 op kanaal 4 te installeren. Mensen moesten aan de buitenkant van hun huis laten zien dat ze RTL4 op 4 hadden staan. Als we langskwamen om dat te controleren, konden ze een auto winnen. Sommigen hadden met maandverband een 4 gemaakt, anderen met verf of wc-rollen. Het programma met bijbehorende actie sloeg enorm aan. Ik was daar trots op omdat ik medebedenker was van dat programma. Later werd het een frustratie. Ik werd in 2002 vrij gemakkelijk ontslagen bij de zender die ik had geholpen groot te worden. En ik kreeg het niet eens rechtstreeks te horen, maar vernam het op een lullige manier via-via. Dat ik de bons kreeg op het moment dat de zender groot en sterk was geworden, daar was ik teleurgesteld over. Hallo, de allereerste uitzending van RTL4 presenteerde ik.' ■

Het irritante kijkcijferlijstje van Joop

■ Hoewel hij vanaf zijn zestiende al imitaties op de radio doet, op zijn zeventiende een talentenjacht bij de AVRO wint en daarna veelvuldig optreedt als bandparodist en gekkebekkentrekker, begint de echte theatercarrière van André van Duin dankzij Joop van den Ende in 1970 als hij 23 jaar is. De producent brengt Van Duin op het toneel met zijn eerste eigen revue, die twee jaar door het land trekt. Dat Van den Ende met zijn productiebedrijf aan de wieg staat van Andrés carrière, speelt natuurlijk een grote rol als diezelfde mediaman hem bijna twintig jaar later benadert voor een avontuur in de wereld van commerciële tv. 'Ik stond vanzelfsprekend helemaal achter Joop, dus het was logisch dat ik met hem meeding,' verplaatst Van Duin zich in gedachten naar het jaar 1989. Hij was tot dan toe vooral bij de TROS te zien geweest en verliet de grootste familie van Nederland om via de mislukte tussenstap uiteindelijk bij RTL4 terecht te komen. De quiz *Wie Ben Ik?* was het eerste programma waarin Van Duin met een commerciële pet op te zien was. 'Voor het eerst namen we niet op in een echte tv-studio, maar in de bloemveilinghallen van Aalsmeer. Die hallen werden iedere dag in rap tempo omgebouwd tot tv-studio; er werd een decor neergezet, ze hingen de lampen op, schoven de gordijnen dicht en er kwamen wat camera's binnenrollen. Wat ik niet snel zal vergeten, is dat de vloer iedere dag opnieuw werd geverfd. Als Ron Brandsteder zijn *Ron's Honeymoon Quiz* had opgenomen, moest de vloer in een ander kleurtje worden gesmeerd voor Henny Huisman of Jos Brink. De ene presentator was de deur nog niet uit, of er ging weer een emmer verfoplosser over de vloer om de boel snel klaar te maken voor de volgende show. Er werden op één plek veel meer

'De ene presentator was de deur nog niet uit of er ging weer een emmer verfoplosser over de vloer'

programma's opgenomen dan in Hilversum. Dat had als gevolg dat we allemaal dicht op elkaar werkten, veel bij elkaar gingen kijken en dat onze kantoorjes ook aan elkaar grensden. Er was wel echt een teamgevoel in die begintijd bij RTL4. Thuis stemde ik ook af op de zender, om de programma's van Henny, Jos en andere collega's als Hans van der Togt en Rudi Carell te kunnen kijken. Veel belangrijker dan bij de publieke omroep, waren de kijkcijfers. Als je de studio binnenkwam, hing in de gang bij de portier al een met kijkcijfers. De ene avond had Henny hoger gescoord dan Jos, dan weer had Ron het beter gedaan dan Henny, enzovoort. Het was altijd een soort strijd wie

de hoogste kijkcijfers had. Op het irritante lijstje zag je dat meteen. Wie het telkens ophing? Dat heb ik eigenlijk nooit geweten. Ik verdenk Joop er zelf van.' Anno 2016 trekt Van Duin met Kees Hulst tot en met december langs de Hollandse theaters als variétéduo in de komedie *The Sunshine Boys*. Als presentator bij Omroep MAX is hij te zien in *Heel Holland Bakt* en in *Smaakt Naar Meer*. Ook brengt de Rotterdamse komiek in november een cd uit met Joop Sonneveld-liedjes in een jazz-achtige sfeer. 'Ik werk al een tijdje niet meer voor RTL4. Nu doe ik wat voor Omroep MAX, ik heb veel voor de TROS gedaan en op de radio maakte ik de *Dik Voormekaar Show* tien jaar lang bij Radio Noordzee, NCRV en de TROS. Ik heb overal wel een eitje gelegd en tegenwoordig ga ik mee met degene die me belt met een leuk idee. Ik ga niet zitten niksen.' ■

Perfect gebruikt klinkers verkopen

■ Nu het *Rad van Fortuin* – hetzij met een andere presentator – weer terug is op tv, gaat de telefoon bij Hans van der Togt (69) iets vaker dan voorheen. Al jaren leidt hij met de andere 628 inwoners een teruggetrokken leven in het Friese dorpje Achlum. Hij laat zich het bourgondische leven zichtbaar welgevallen, kockte af van drank, maar drinkt tegenwoordig weer een flesje wijn per dag. Hij heeft geen relatie, wel hond Hero, en doet niks meer op tv. Terugkijkend naar toen zegt Van der Togt: 'Ik werkte als omroeper bij de AVRO, waar ik in 1976 was begonnen, en zat daar op een dood spoor. Ze hadden Humberto Tan aangenomen als omroeper, ik voelde me daar niet echt lekker meer. Joop van den Ende was een sterrenteam aan het samenstellen voor zijn commerciële droom. Toen ik 's

'Dat de sterren uit de stal van Joop naar RTL gingen, heeft de zender enorm goed gedaan. RTL4 liep meteen als een trein'

avonds laat thuiskwam van een schnabbel in het oosten des lands voor het cosmetica-merk L'Oréal, stond mijn moeder op het antwoordapparaat. Ik moest onmiddellijk Van den Ende bellen, want die zocht me zo dringend. *Wheel of Fortune* was in Amerika op dat moment een waanzinnig succes, zelfs het meest populaire quizprogramma ter wereld. Joop had de Nederlandse rechten bemachtigd, ik mocht het presenteren. De eerste shows met het decor en het logo van TV10 namen we op in een studio in België, want de VTR had het programma al op de buis. Onze achttien opgenomen afleveringen zijn echter nooit op tv geweest omdat TV10 flopte. De kandidaten hebben hun prijzen wel gekregen. Toen we overgingen naar RTL Véronique, moest alles opnieuw worden opgenomen.

Nee, niet met dezelfde kandidaten. Die hebben ze niet meer uitgenodigd. Die zijn gewoon echt nooit op tv geweest, erg hè? In februari 1990 kwamen de eerste uitzendingen van *Rad van Fortuin* op tv; in die beginjaren keken er dagelijks twee miljoen mensen. We snoepten de kijkers zelfs weg bij het *NOS Journaal*! Dat de sterren uit de stal van Joop naar RTL gingen, heeft de zender enorm goed gedaan. RTL4 is als een trein gaan lopen door al die grote namen.' Omdat Van der Togt aan de wieg stond van het huidige succes van de RTL-zenders, vindt hij het des te moeilijker te verkroppen dat zijn spelprogramma in 1998 zonder pardon wordt gestopt. Het wordt ronduit vernederend wanneer hij zijn contract moet uitdienen door een woordspelletje te presenteren op *Call TV*. Het laat een commercieel litteken achter bij de man die negen seizoenen lang perfect gebruikt, subtiel geblondeerd en keurig geïmagineerd klinkers stond te verkopen. ■

Was toch lekker bij de NCRV gebleven

■ Als Sandra Reemer (65) elf jaar is, brengt ze als zangeres haar eerste plaatje uit. Ze schittert in 1972, 1976 en 1979 namens Nederland op het Eurovisiesongfestival, maar na een succesvolle tijd als zangeres gaat het in de jaren tachtig wat minder. Meerdere singles achter elkaar floppen en Reemer wordt door producent Joop van den Ende ingezet als presentatrice van *Sterrenslag* en *Wedden dat...?*, waarin presentator Jos Brink haar vanwege haar Indische komaf liefkozend zijn 'kroepoekje' noemt. Vanaf 1988 presenteert Reemer bij de NCRV het programma *Showmasters*, waarin ze op zoek gaat naar nieuw presentertalent. Als ze door Van den Ende wordt gevraagd mee te gaan naar TV10, maakt ze een keuze die van grote invloed is op haar verdere loopbaan. 'Het vertrouwde programma *Showmasters*, waar presentatoren als Jochem van Gelder en Rolf Wouters kwamen bovendrijven, werd ineens door reclameblokken verdeeld in drie

stukken. Dat kon eigenlijk niet, vond ik, want de opnames verliepen plotseling heel anders. We namen één onderdeel nu driemaal op met drie verschillende kandidaten, terwijl ik voorheen met de deelnemers de hele show doorliep als één verhaal van A tot Z. Zowel voor de medewerkers als voor de kijkers was dit wennen. Na een reclameblok kreeg de kijker een andere kandidaat te zien, maar wel met dezelfde opdrachten. De spanning die we voorheen konden opbouwen, was nu zoek. Ik kon de beleving niet meer naar een climax toewerken, zoals ik was gewend. Terwijl ik dit zeg, realiseer ik me dat het televisie maken van nu juist helemaal draait om het toewerken naar reclameblokken. Maar in die begintijd van commerciële televisie was dat voor ons een

'Ik durf wel te zeggen dat Showmasters door de reclameonderbrekingen minder aantrekkelijk werd'

enorme omschakeling. Ik durf wel te zeggen dat *Showmasters* daardoor minder aantrekkelijk werd. Het is op RTL4 maar één seizoen op de buis geweest; de kijkcijfers daalden omdat we het programma niet meer spannend genoeg maakten. Het format bleef geweldig, maar de uitvoering verbleekte. Of ik spijt heb van mijn overgang van de NCRV naar RTL4 toen? Dat is een gevoelige vraag. Ik vond dat ik loyaal moest blijven aan Joop van den Ende en daar heb ik geen spijt van. Ik ben een trouw mens en ik heb veel aan Van den Ende te danken. Maar als ik er nu op terugblik, was het voor mij persoonlijk beter geweest om bij de NCRV te blijven. Waarom? Het commerciële verhaal was voor mij een te onbekend terrein en de NCRV was veel veiliger en zekerder voor een type als ik.' ■

Vier vingers de lucht in

■ Bij Veronica zorgt Tineke de Nooij (75) in 1982 voor nieuws in de Nederlandse tv-wereld door met het allereerste middagprogramma te komen. Voor en na de talkshow *Tineke* is aanvankelijk alleen maar testbeeld te zien. Ondanks het succes van haar praatprogramma, waarin onder anderen Jomanda en Emile Ratelband hun eerste bekendheid kregen, laat De Nooij zich in 1989 verleiden tot een overstap naar de commerciële. 'Ik vond Veronica een zinkend schip in die tijd,' zegt De Nooij met een knipoog. Dat TV10 het hoofd uiteindelijk nog geen minuut boven water kan houden, weet De Nooij nog niet als ze ja zegt tegen het telefoontje van programmamaker Bert

'Waar bemoeit de politiek zich mee? Moet je eens kijken hoe commerciële tv zich heeft ontwikkeld en hoeveel zenders er nú zijn'

van der Veer, die haar namens Joop van den Ende een miljoen gulden per jaar aanbiedt. Met dat vette salaris zit de presentatrice die begin jaren zestig de eerste vrouwelijke diskjockey van de Nederlandse radio was, in 1989 een half jaar thuis.

'In een talkshow van Gert Berg werd ik daar emotioneel van,' zegt De Nooij. 'Natuurlijk was ik teleurgesteld en zelfs ronduit verbolgen over het feit dat de politiek een stokje stak voor TV10. Waar bemoeiden ze zich mee? Moet je eens kijken hoe commerciële tv zich heeft ontwikkeld en hoeveel zenders er nú zijn! Naast dat onbegrip vond ik het verschrikkelijk om werkloos thuis te zitten terwijl ons salaris werd

doorbetaald. Van den Ende kreeg daar lucht van, doordat zijn vrouw naar die talkshow keek. Hij realiseerde zich dat het zo niet langer kon en heeft de volgende dag een groepje sterren overgedaan aan RTL Véronique. We vlogen naar Luxemburg om een bezoek te brengen aan het moederbedrijf vanwaar de omroep uitzond. Een paar maanden later kon ik beginnen. Nee, niet voor een miljoen. Voor heel veel minder. Ik zou voor Joop iedere dag werken en bij RTL deed ik de talkshow Tineke slechts op zaterdag en zondag. Uit die begintijd kan ik me nog herinneren dat de zender de kijkers wilde motiveren om RTL4 thuis op kanaal vier te installeren. Ik deed het ludieke voorstel om in de campagne mijn rechterhand omhoog te steken, want sinds mijn geboorte mis ik daar een vinger. RTL4, vier vingers, ik vond dat wel humor, maar bij de omroep vonden ze het wat te cru.' ■

De gatenvuller van de vroege ochtend

■ Afgelopen augustus werkte Jan de Hoop (61) exact 27 jaar voor RTL *Ontbijtnieuws*. Qua kleding heeft hij zijn eigen, kenmerkende stijl ontwikkeld: geruit overhemd en een gekleurde trui erover. Over drie jaar stopt hij, dan vindt hij het mooi geweest. 'Als ik op 2 oktober 2019 mijn laatste ontbijtnieuws presenter, heb ik het op de kop af dertig jaar gedaan. Ik werkte bij Veronica Nieuwsradio en werd benaderd door Ruud Hendriks en Lex Harding van RTL Véronique om mee te doen. Nou ben ik best een saai type. Met een hypotheek en vaste baan als zekerheid, en ik wilde geen risico's lopen. Mijn echtgenoot Coen gaf me echter de beslissende duw, onder het mom van *we redden het vast wel als het misloopt*.

'Bij de eerste live-verbinding met het buitenland ging er achter de schermen gejuich op'

Het liep niet mis. Ik werd heel goed betaald, ik ging er behoorlijk op vooruit. Nog steeds is mijn salaris uitstekend. Ervaring met presenteren had ik genoeg, dus voor de eerste uitzending was ik niet nerveus. Veel spannender was de verbinding. Tijdens de eerste keren ontbijtnieuws viel de verbinding met Luxemburg geregeld weg, waardoor ik steeds moest improviseren. En dan ben ik op mijn best: rustig aan de kijkers uitlegen wat er aan de hand is. Het vullen van onverwachte gaten in de zendtijd is een specialiteit van me geworden. In Nederland waren sommigen aanvankelijk sceptisch over de objectiviteit in onze berichtgeving; als er negatief nieuws zou zijn over een bepaald product of levensmiddel, zouden we dat volgens critici

wellicht niet melden in onze uitzending omdat het om een klant van de omroep zou kunnen gaan. Nonsens natuurlijk. Ik weet ook nog hoe we een boekje aanlegden met telefoonnummers en contacten; we moesten vanaf nul een nieuwsredactie oprichten. In het begin was er ook geen schmink, dan had je van die bleke gezichten op de buis. Bij de eerste live-verbinding met het buitenland – er was geloof ik een aardbeving in Amerika – ging er achter de schermen gejuich op. Het maken van een zelfstandig nieuwsprogramma moesten we allemaal nog leren. Als je het vergelijkt met het RTL Ontbijtnieuws dat we nu maken, sla je steil achterover. Er is technisch ongelooflijk veel verbeterd en we hebben een heel mooie, geavanceerde studio. Het ontbijtnieuws is sinds de start van commerciële televisie met de tijd meegegaan en uitgegroeid tot een goed geoliede machine.' ■